

Johanna Salén
Trafikplanering
08-508 260 32
johanna.salen@stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2012-10-18

Cykelplan Stockholm 2012 – slutversion och redovisning av remiss.

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden föreslår att kommunfullmäktige godkänner trafik- och renhållningsnämndens förslag till Cykelplan 2012.
2. Trafik- och renhållningsnämnden uppdrar åt kontoret att ta fram ett förslag till utredningsbeslut för infrastrukturåtgärder till novembermötet 2012.

Per Anders Hedkvist
Förvaltningschef

Henrik Axelsson
Tf Avdelningschef

Sammanfattning

I juni 2010 fick trafikkontoret i uppdrag av Trafik- och renhållningsnämnden att ta fram en ny cykelplan för Stockholm. Under 2011 togs planen fram och i mars 2012 skickades den ut på remiss efter godkännande i Trafik- och renhållningsnämnden. Kontoret har nu bearbetat planen utifrån inkomna synpunkter och en slutgiltig version av Cykelplan 2012 har tagits fram för godkännande i nämnden.

Formella remissvar på planen har kommit in från 56 instanser. Remissinstanserna är i stort sett positiva till stadens ambitioner att förbättra förutsättningarna för cyklister och att öka andelen cyklister. Många bra synpunkter har inkommit som

Bilaga A1: Cykelplan 2012

Bilaga A2: Sammanfattning av remissyttranden – per remissinstans och kapitel

Bilaga A3: Sammanställning av remissyttranden per kapitel och svar

har bidragit till direkta ändringar i planen men de har även bidragit till idéer kring fortsatt utveckling inom ramen för cykelarbetet.

Cykelplanen innehåller mål för stadens cykelarbete samt åtgärder och en handlingsplan som redogör för hur vi ska nå målen. I stora drag handlar det om att bygga ut ett sammanhängande, säkert och framkomligt cykelvägnät samt att se till att det finns parkering och bra vägvisning längs med stråken och vid målpunkterna. Åtgärderna i planen omfattar också kommunikationsåtgärder samt samverkan med andra aktörer som påverkar cyklingens utveckling.

Genomförandet av planen är ett långsiktigt arbete och det kommer att krävas omfattande investeringar i cykelvägnätet, ökade löpande kostnader för förbättrad drift och underhåll, informationsinsatser, rutinförbättringar etc.

Bakgrund

I juni 2010 fick trafikkontoret i uppdrag av Trafik- och renhållningsnämnden att ta fram en ny cykelplan för Stockholm. Stockholms stad har sedan tidigare två cykelplaner, en för innerstaden från 2006 och en för ytterstaden från 2005. Den nya planen skulle foga samman de befintliga inner- och ytterstadsplanerna, fortsätta fokusera på pendlingscyklister och arbetsresor samt prioritera regionala stråk.

Under 2011 togs ett förslag till ny cykelplan fram och på Trafik- och renhållningsnämndens sammanträde 15 mars 2012 togs beslut om att skicka den nya cykelplanen på remiss. Remissperioden sträckte sig till 31 maj 2012 och under sommaren har trafikkontoret bearbetat cykelplanen med hänsyn till de yttranden som har kommit in från remissinstanserna.

Parallellt med Stockholms stads cykelplan tas också en cykelplan för länet fram. Trafik, Miljö och Regionplanering är projektägare och Trafikverket leder arbetet med arbetsgruppen som också består av representanter från Stockholms stad (trafikkontoret), Länsstyrelsen och SL. Alla kommuner i Stockholms län har bjudits in för att medverka vid de återkommande workshoppar som har genomförts under i huvudsak år 2011. Stråk och standarder har pekats ut och en remiss på den regionala planen kommer att skickas ut i början av 2013. Stråken i den regionala planen sammanfaller med pendlingsstråken i Stockholms stads cykelplan. Standarder och linjesträckningar har synkats. I arbetet kvarstår att samordna utbyggnadstakt och fastställa finansiering.

Planens innehåll

Cykelplanen (bilaga A1) består av två delar. En strategidel med en mer långsiktig inriktning som beskriver varför det är viktigt att arbeta med många olika delområden för att kunna öka andelen cyklister. Här presenteras också metoder för uppföljning, indikatorer och mål. Andra delen redovisar en handlingsplan där åtgärder som behöver göras för att nå målen pekas ut.

I Framkomlighetsstrategin finns ett specifikt mål som riktar sig direkt till cykel; *"Andelen av alla resor som sker med cykel ska i högtrafik vara minst 15 procent 2030"*. Cykelplanen avser utöver att öka andelen cyklister även *att göra det enklare och säkrare* att cykla, för såväl befintliga som tillkommande cyklister. För att nå målen om att göra det enklare och säkrare att cykla samt att öka andelen cyklister krävs stora investeringar och insatser för cykeltrafiken. I planen föreslås åtgärder som syftar till att skapa en välfungerande infrastruktur. Med detta menas i första hand att det finns ett sammanhängande, kapacitetsstarkt och trafiksäkert cykelvägnät med god framkomlighet.

För att få en välfungerande infrastruktur krävs förutom investeringarna i själva vägnätet även rutiner för hantering av cykeltrafiken vid vägarbeten och utförandet av trafikanordningsplaner samt förhöjda ambitioner för drift och underhåll. Vägvisning och parkering är andra insatsområden som behandlas i cykelplanen.

Utöver de fysiska investeringarna föreslår planen åtgärder som syftar till att informera om cykelåtgärderna samt att samverka med andra parter som har påverkan på cykeltrafikens utveckling.

Ärendets beredning

Cykelplan 2012 är en beskrivning av vad som behöver göras om andelen cyklister ska kunna öka. Cykelplanen och arbetet med att förverkliga den är en viktig del av uppfyllandet av Framkomlighetsstrategin och planeringen av stadens vägar och gator - som i sin tur syftar till att uppnå målen i Vision 2030 och översiktsplanen *Promenadstaden*.

Cykelplan 2012 har remitterats till ett 80-tal remissinstanser, inklusive flera av stadens nämnder och bolag, samtliga kommuner i Stockholms län, regionala myndigheter samt intresseorganisationer. Slutversionen har uppdaterats utifrån inkomna synpunkter.

Formella remissvar på planen har kommit in från 56 instanser. Remissinstanserna är i stort sett positiva till stadens ambitioner att förbättra förutsättningarna för

cyklister och att öka andelen cyklister. Planen anses vara ambitiös och ett steg i rätt riktning men kritik förekommer mot otydlig finansiering och organisation för att bygga ut cykelinfrastrukturen. En sammanfattning av remissyttrandena finns i bilaga A2.

Många konstruktiva förbättringsförslag har inkommit och flera av dessa har arbetats in i planen. Remissinstanserna har även efterfrågat förtydliganden i olika sakområden och bett om utvecklade resonemang och ställningstaganden. Flera instanser har uttryckt en vilja att upprätthålla ett närmare samarbete för att uppnå målen i cykelplanen.

Remissprocessen har visat att stadens egna förvaltningar och bolag samt andra väghållare och intresseorganisationer håller med om att cykling är en viktig del av transportsystemet och att utbyggnaden av cykelinfrastruktur är nödvändigt för att kunna möta framtidens utmaningar.

De ändringar som har gjorts i cykelplanen handlar främst om förtydliganden och justering av text. En del text har också tillkommit i framför allt strategidelen för att förtydliga vad cykel har för roll i framtidens transportsystem samt till vilka cykelplanen vänder sig. Stråken har också setts över och en del justeringar har gjorts i prioriteringsordningen av stråken men även av klassificeringen. De ändringar som gjorts utifrån remissyttrandena finns att läsa i bilaga A3.

Trafikkontoret har även tagit emot många förslag till åtgärder som kan bidra till att förbättra cykelinfrastrukturen ytterligare och dessa kommer att tas med i det fortsatta arbetet med cykelinfrastrukturen och då de detaljerade lösningsförslagen tas fram för de olika stråken och cykelvägarna.

Cykelplan 2012 ska efter antagande i Trafik- och renhållningsnämnden även antas i kommunfullmäktige. Infrastrukturåtgärderna på pendlingsstråken kommer att sammanställas i en åtgärdsplan som ska hanteras i enlighet med stadens rutiner för större projekt.

Analys och konsekvenser

Cykelplanen är tillsammans med stamnätsstrategin och de ökade ambitionerna för gångtrafik en viktig del i uppfyllandet av Framkomlighetsstrategin och stadens planer på att kunna växa som planerat med 100 000 nya bostäder till 2030. Genomförandet av Cykelplan 2012 är ett led i att skapa en välfungerande infrastruktur för cykel och att cykeln ska betraktas som en lika naturlig del av transportsystemet som bil- och kollektivtrafiken.

Genomförandet av cykelplanen är ett långsiktigt arbete. De högst prioriterade åtgärderna i planen är att skapa ett sammanhängande cykelvägnät och att öka kapaciteten på de länkar där behovet är störst. Det kommer att krävas omfattande investeringar i cykelinfrastrukturen samt medel löpande för förbättrad drift och underhåll, informationsinsatser, rutinförbättringar etc för att kunna förverkliga planen.

Prioritering

I cykelplanens kartbilaga B3 redovisas prioriteringsordningen för de olika åtgärdsförslagen i cykelplanen. Åtgärderna och de olika länkarna i pendlingsstråken har olika prioritet, från 1-4. De prioriteringsgrunder som har använts för att bedöma prioritet är följande:

- Saknad länk
- Bristande trafiksäkerhet
- Dålig framkomlighet och bekvämlighet för cyklister
- Små åtgärder som kan ge stora effekter

Cykelplanen anger ingen inbördes prioritering inom de olika prioritetsgrupperna (1-4). Prioriteringsordningen anger inte heller en strikt utbyggnadsplan eftersom cykelplaneringen kommer att påverkas av fler saker än de ovan nämnda kriterierna. T ex kommer utbyggnaden av pendlingsstråken påverkas av reinvesteringar, vägarbeten och exploateringar. Ibland kan cykelprojekten göras samtidigt och ibland är det mer lämpligt att göra dem före eller efter andra projekt. Ofta finns dock stora vinster i att samordna projekten. Prioriteringsordningen i cykelplanen är alltså gjord utifrån målet att göra det enklare och säkrare att cykla och hänsyn har i detta skede inte tagits till de omkringliggande faktorer som nämns ovan. För att kunna utnyttja samordningsvinsterna krävs en viss flexibilitet i planeringen.

De åtgärder som har prioriterats högst i planen är nybyggnation för att skapa en sammanhängande cykelinfrastruktur och breddning av befintliga cykelvägar/fält/banor som i dagsläget är eller inom en snar framtid beräknas bli underdimensionerade. I gruppen av högt prioriterade åtgärder finns också mindre kostsamma åtgärder som kan ha stor effekt på cykeltrafikens framkomlighet eller säkerhet. De högst prioriterade länkarna är listade och namnges i bilaga B4.

Finansiering

Investeringsutgifter

Cykelplanens genomförandetid sträcker sig till 2030 och planen har således en långsiktig inriktning. Investeringsutgifter för utbyggnaden av cykelinfrastrukturen i planen bedöms till 2-3 miljarder kronor.

Kontoret bedömer att kontorets projektledningsorganisation kommer att behöva förstärkas för att klara att öka byggtakten. Det förutsätter också att de ekonomiska ramarna är satta i god tid så att kontoret hinner med att projektera och genomföra projekten.

Ett vanligt investeringsprojekt av den karaktär som ett cykelprojekt har pågår under minst tre år - utredning år 1, projektering år 2 och byggande år 3. För att få snabbast möjliga framdrift behöver därför de ekonomiska ramarna vara kända åtminstone för de närmaste tre åren.

Driftkonsekvenser

Cykelplanen medför också andra ekonomiska konsekvenser. Förbättrad drift och underhåll (avser inspektioner, sand- och lövupptag, vinterväghållning, belysning, renhållning, beläggning, målning etc.) beräknas då hela pendlingsnätet är utbyggt kosta ca 30-50 Mnkr extra årligen (beroende på snömängden).

Kommunikationsåtgärder planeras i samband med Framkomlighetsstrategin och tillsammans med Stadsledningskontoret. En uppskattning är att kontorets kostnad för utökad dialog och kampanjer blir ca 1,5 Mnkr extra årligen.

Uppföljning och utvärdering består av två delar: mätningar i stadens fasta mätstationer och resvaneundersökning. Det innebär att en resvaneundersökning behöver göras senast 2013 för att få ett utgångsvärde. Uppföljning och utvärdering bedöms sammantaget kosta ca 0,5-2,0 Mnkr extra årligen (den högre summan för år då resvaneundersökning görs).

Trafikkontorets förslag

Trafikkontoret föreslår att nämnden föreslår att kommunfullmäktige godkänner trafik- och renhållningsnämndens förslag till Cykelplan 2012.

Trafik- och renhållningsnämnden uppdrar åt kontoret att ta fram ett förslag till utredningsbeslut för infrastrukturåtgärder till novembermötet 2012.

Slut